

BABE, EL PORQUET VALENT

- . Guia didàctica per al professorat
- . Material adreçat a l'alumnat

Fitxa tècnica

TÍTOL	BABE, EL PORQUET VALENT (BABE)
DURADA	89'
NACIONALITAT i ANY	AUSTRÀLIA- EEUU, 1995
DIRECTOR	Chris Noonan
ACTORS i ACTRIUS	James Crommwell (Granjer), Magda Szubansky (dona del granjer), Christine Cavanaugh (Veu del porquet) Hugo Weaving (veu del gos), Myriam Margolyes (veu de la gossa)
GUIÓ	Georges Miller Chris Noonam, basat en un conte de Dick King Smith
PRODUCCIÓ	George Miller
MUNTAGE	Marcus D'Arcy
EFFECTES ESPECIALS	Chris Barton, John Cox, Max Coulier i

MÚSICA

Charles Gibson
Nigel Westlake

FOTOGRAFIA

Andrew Lesnie

Sinopsi

Babe és un porquet amb molta sort. De tota la seva gran família, ell és l'únic que és lliure de ser portat a l'escorxador i ser convertit en cansalada i pernil. El simpàtic garrí va a parar a una casa de pagès on trobarà una colla d'amics i un granger de poques paraules i caràcter molt particular amb els quals viurà un munt d'aventures.

Tot vençant dificultats i fent servir l'amabilitat i les bones maneres, Babe aconseguirà una fita ben curiosa: convertir-se en un fantàstic porquet-pastor d'ovelles.

GUIA DIDÀCTICA PER AL PROFESSORAT

Etapa recomanada: Primària

Tema principal i possibles subtemes que tracta la pel·lícula

- Quin lloc ocupem a la vida?

Relacions que es poden establir amb altres temes, amb fets actuals...

- Els animals ajuden els homes.
- Sortir de les faldes de la mare: fer-se gran.
- Llocs prohibits de casa/escola/carrer.
- El fet d'aprendre (com fa en Babe).
- L'amabilitat i la cortesia per obtenir coses.
- Tenir sort.
- Tenir cura dels animals
- Divisió de feines

Objectius formatius

- Valorar la dedicació, la voluntat i la feina ben feta.
- Apreciar la riquesa de la diversitat.
- Mostrar capacitat d'empatia en relació amb els altres.

Recomanacions per visualitzar la pel·lícula a l'aula

Un bon exercici seria fer un reflexió al voltant del títol del film. Per què és un porquet valent? Són valents els porcs, en general? Què representa el porc per a la nostra cultura? Què entenem per ser valents?

Malgrat que *Babe el porquet valent és una pel·lícula* en què els efectes especials són molt importants, aquests són utilitzats per explicar una història. En cap moment la gran quantitat d'efectes especials sobrepassa els límits, i aquest fet és el que proporciona a la cinta una aparença "real" i planera.

La cinta també es proposa, com a bon relat infantil, transmetre algunes idees del seu autor. Un dels punts més destacats de la filosofia d'en Babe és la seva capacitat per oferir als altres allò que més necessiten, ser amable amb ells.

Les aventures de Babe plantegen també una divertida revisió de la vida al camp, de les granges i de tots els seus habitants, siguin humans o animals. La cinta arriba a plantejar, fins i tot, el xoc entre la vida rural, representada pels tranquils senyors Hogglet, i la vida urbana, que simbolitzen els seus malcriats néts.

Proposta d'activitats

1. Abans de veure la pel·lícula

La casualitat farà que el pagès i el porquet estableixin una coneixença que els canviarà la vida. El punt de trobada no és altre que la fira del poble, un lloc divertit i ple de petites i agradables sorpreses. De ben segur que a la ciutat o al poble del vostre alumnat es munta una fira alguna vegada a l'any. Inicieu a classe un llistat de noms d'atraccions. Demaneu que els nens i les nenes escriguin i expliquin quines són les atraccions que prefereixen i les acompanyin de les il·lustracions corresponents.

La intel·ligència i bona sort que gaudeix Babe el salva de ser sacrificat i cruspit pels humans. Diuen que d'un porc s'aprofita tot. Fem memòria i, amb petits grups, recollim els noms dels productes elaborats amb carn de porc que coneixem. A continuació, elaborem el llistat col·lectiu del conjunt de la classe. Segur que l'alumnat trobarà una pila de productes saborosos.

La comarca de Vic és una de les zones de producció porcina més importants de Catalunya i de l'estat espanyol. L'acumulació d'aquests animals porta molts avantatges econòmics, però també problemes mediambientals com la producció de purins. Busquem a Internet informació sobre el tema i encetem un debat a l'aula sobre aquesta situació.

El Rex i la Fly són gossos especialitzats en guardar els ramats. A casa nostra, aquests animals tan especialitzats s'anomenen gossos d'atura. Busquem informació i descobrim les seves característiques, quina és la seva feina, els llocs on es celebren concursos en els quals es valoren els seus dots...

Fly i Rex són gossos d'atura. De gossos, n'hi ha de diferents races. Hi ha molts i moltes alumnes que tenen gossos, alguns dels quals amb *pedigree*, altres petaners i uns altres barreja. També hi ha nens i nenes que tenen gats o altres mascotes. Demaneu a tots i a totes que portin a classe fotografies dels seus animalons per tal de muntar a l'aula una cartellera plena d'imatges i descripcions. Aquest suggeriment també pot complementar-se amb una activitat d'expressió oral en què cada alumne expliqui, de manera resumida, les gràcies del seu animal de companyia.

La gossa Fly adopta Babe. Coneix el vostre alumnat algun cas d'adopció? Teniu a classe algun alumne adoptat? Tenint en compte aquesta premissa, i sempre amb el consentiment del nen o de la nena i dels pares en cas que la resposta sigui afirmativa, parlem amb el grup-classe d'aquest tema que cada vegada és més comú a la nostra societat. A la biblioteca del nostre centre, o a la pública, busqueu llibres sobre l'adopció, porteu-los a l'aula i utilitzeu-los per arrodonir el tema.

Després de veure la pel·lícula

2.1. De les expectatives a la realitat

Quan en Babe arriba a la granja està sol i desemparat. Encetem amb l'alumnat una conversa sobre què se sent quan un nota que està sota la influència de la solitud no buscada, del buit de notar-se desprotegit així com, també, del sentiment d'enyorament. No són temes de tractament fàcil, però la seva càrrega de sensibilitat pot oferir una sessió de debat a l'aula molt bonica i profitosa.

L'escenari principal de la pel·lícula és una granja on conviuen animals en estables o en tancats. Animem els nens i les nenes a fer un recompte de les bèsties establades que coneixen així com també de les que, de manera natural o per la intervenció de l'home, conviuen en ramats. Restringiu la recerca als animals domèstics més usuals al nostre entorn. També poden cercar informació sobre les diferències en la vida d'aquests animals segons sigui hivern o estiu, així com la dels pastors que cuiden aquests ramats a alta muntanya.

Partint d'una fitxa/base que inclogui les dades que l'alumnat trobi més interessants, i utilitzant la llista d'animals abans recollits, confegiu entre tots un

conjunt de fitxes. Aquestes han de disposar d'un espai destinat a acollir una foto de l'animal. Les fitxes poden presentar-se en mides diferents segons la finalitat a què vagin destinades: per ser incloses en un fitxer per a la classe, en format pòster per formar part d'un gran mural...

En Babe té molta més sort que els seus germans i es lliura de l'escorxador. Iniciem amb l'alumnat una discussió sobre si en Babe ha tingut sort o xamba i establím les diferències entre l'una i l'altra. En petits grups, demanem als nens que busquin exemples d'ambdues possibilitats i, tot seguit, fem un llistat consensuat amb les diferents aportacions dels grups.

Un dels gossos cuidadors de ramats més famosos és Lassie. La seva història queda recollida en el fantàstic llibre *Lassie vuelve a casa*, d'Erik Knight, i en l'adaptació cinematogràfica *Lassie la cadena invisible*, de Fred M. Wilcox. La qualitat, la bondat i els sentiments del llibre i del film els fan molt aconsellables per a nens i nenes de cicle mitjà de Primària. Ara és un bon moment per a recuperar-los i acostar-los a l'aula.

Partint de Fly o de Lassie, ara és el moment d'iniciar un llistat de gossos famosos. Snoopy, Milú, Scooby-doo... i molts d'altres entraran a formar part de la particular tria dels vostres nens. Busqueu informació sobre cada un d'ells i decoreu la classe amb les seves imatges.

També podeu iniciar una recerca bibliogràfica en què els gossos siguin els protagonistes. Munteu amb tots els llibres que trobeu una guia amb les corresponents fitxes i petites recensions sobre cada llibre, afegiu-hi unes tapes ben xules, col·loqueu-hi convenientment l'espiral... i ja teniu un material ben útil tant per a la biblioteca com per a tots els nens i nenes del vostre Cicle. Una altra possibilitat pot consistir en la descoberta i posterior guia de pel·lícules en què els gossos siguin protagonistes. (Consulteu la filmografia que adjuntem.)

L'ovella Ma és velleta i està molt constipada. Descubrim amb l'alumnat diferents tipus d'afeccions de les vies respiratòries. Parlem sobre les més comunes: faringitis, amigdalitis, bronquitis, pneumònia... Portem a l'aula làmines del cos humà. Estudiem o repassem l'aparell respiratori. També podem formular-nos altres preguntes, com ara: els esternuts i la tos, per què es produeixen?; i els mocs, d'on surten?; per què ens quedem afònics? Molta ciència mèdica a partir de la tos d'una ovella.

L'ànec Fenando té al·lèrgia al pèl de gat. Hi ha persones que tenen al·lèrgies, algunes a determinats aliments, d'altres a petits animalons com els àcars, d'altres al pol·len de les plantes.... Indaguem sobre les reaccions al·lèrgiques i els problemes que produeixen a partir de les explicacions dels nens i nenes afectats i de l'ajuda d'algun pare metge o assistent sanitari.

Arriba Nadal i els pagesos de la pel·lícula el passen en família. A la granja, encara que hi ha regals de tota mena i menjar deliciós i abundant, els néts malcriats no saben apreciar la bondat d'aquesta situació. Segurament, el vostre alumnat té una sensibilitat més acurada. Proposeu que els nens i les nenes expliquin per escrit, i de manera resumida, com celebren els Nadals a casa

seva: menjars que consumeixen, nades que coneixen, com guarneixen la llar, quins dies són els més assenyalats... El Nadal és la festa per excel·lència d'occident. Però és molt probable que a la vostra aula també hi hagi alumnes d'altres cultures. Aproveiteu l'ocasió per tal que aquests nens i nenes també expliquin les festes que ells celebren.

Fernando i Babe volen canviar coses i no es conformen amb "el que els toca". Ambdós són personatges singulars que desitgen buscar nous horitzons per a la seva vida. Demaneu als nens que portin ampolles de plàstic buides de les d'aigua. Poden ser totes iguals o de mides i marques diferents. Solen ser més adequades les de plàstic més fosc i brillant. Cada alumne/a haurà d'escriure un missatge amb les "coses que vol millorar" durant un període de temps. Aconselleu a l'alumnat que no sigui excessivament "ambiciós" a l'hora de redactar el llistat, de manera que les previsions siguin factibles i no hi hagi decepcions a l'hora de la revisió (si el suggeriment es porta a terme a principi de curs, els desitjos poden marcar-se per ser revisats a finals del mateix curs). No cal que el mestre o la mestra tafanegi els missatges, ja que és millor que cada nen guardi en "secret" les seves opcions. Tanqueu els missatges a dins de les ampolles, decoreu-les amb enganxines i gomets i pengeu-les amb fils al sostre de l'aula. Quan arribi final de curs, obriu les ampolles i deixeu que cada nen i nena faci "revisió" personal i secreta de la seves propostes de millora.

Per Nadal, els pagesos reben com a regal un fax. Segur que a l'escola disposeu d'un d'aquests aparells. Ara és el moment de descobrir el seu funcionament i utilitat.

Al film esclata una forta tempesta que deixa sense llum la casa del pagès. Una tempesta amb llamps i trons i molt de rebombori meteorològic... A qui li agrada presenciar una tempesta? A qui li fa por? Suggeriu als nens i nenes que es decantin per una de les dues opcions i exposin oralment les seves sensacions. Què hem de fer i què hem d'evitar en cas de tempesta? És, en definitiva, un altre tema que possibilita una interessant recerca amb uns resultats i consells que podeu oferir en forma de mural per a tota l'escola.

En Babe es posa malalt, més aviat es posa malalt de pena. El porquet perd la gana, està abatut... Què notem quan nosaltres estem malalts? Podem explicar la sensació d'estar enfebrats? I, a partir d'aquí, podem explicar per què ens puja la febre, el funcionament del termòmetre, els medicaments contra la febre...i, fins i tot, els animals de sang calenta.

Al concurs de gossos d'atura en què Babe triomfa de manera espectacular hi ha un jurat que puntua les actuacions dels gossos. Els jurats de competició donen les seves notes de manera molt acurada, i és per això que utilitzen les dècimes i les centèsimes. Els decimals poden tenir una bona entrada a l'aula a partir de problemes en què els protagonistes siguin aquests jurats i les seves ajustades puntuacions.

La pel·lícula *Babe, el porquet valent*, té un final ben feliç. Per acabar, ara és el moment de recordar altres finals feliços de contes, històries i pel·lícules. Evidentment, procurarem no malmetre l'expectativa dels que encara no han vist

una pel·lícula o no han llegit un llibre. Respectem les diferents situacions i sempre tinguem en compte que desvetllar els finals fa molta ràbia a qui no els coneix!

2. Després de veure la pel·lícula

2.1. De les expectatives a la realitat

Quan en Babe arriba a la granja està sol i desemparat. Encetem amb l'alumnat una conversa sobre què se sent quan un nota que està sota la influència de la solitud no buscada, del buit de notar-se desprotegit així com, també, del sentiment d'enyorament. No són temes de tractament fàcil, però la seva càrrega de sensibilitat pot oferir una sessió de debat a l'aula molt bonica i profitosa.

L'escenari principal de la pel·lícula és una granja on conviuen animals en estables o en tancats. Animem els nens i les nenes a fer un recompte de les bèsties establades que coneixen així com també de les que, de manera natural o per la intervenció de l'home, conviuen en ramats. Restringiu la recerca als animals domèstics més usuals al nostre entorn. També poden cercar informació sobre les diferències en la vida d'aquests animals segons sigui hivern o estiu, així com la dels pastors que cuiden aquests ramats a alta muntanya.

Partint d'una fitxa/base que inclogui les dades que l'alumnat trobi més interessants, i utilitzant la llista d'animals abans recollits, confegeu entre tots un conjunt de fitxes. Aquestes han de disposar d'un espai destinat a acollir una foto de l'animal. Les fitxes poden presentar-se en mides diferents segons la finalitat a què vagin destinades: per ser incloses en un fitxer per a la classe, en format pòster per formar part d'un gran mural...

En Babe té molta més sort que els seus germans i es lliura de l'escorxador. Iniciem amb l'alumnat una discussió sobre si en Babe ha tingut sort o xamba i establím les diferències entre l'una i l'altra. En petits grups, demanem als nens que busquin exemples d'ambdues possibilitats i, tot seguit, fem un llistat consensuat amb les diferents aportacions dels grups.

Un dels gossos cuidadors de ramats més famosos és Lassie. La seva història queda recollida en el fantàstic llibre *Lassie vuelve a casa*, d'Erik Knight, i en l'adaptació cinematogràfica *Lassie la cadena invisible*, de Fred M. Wilcox. La qualitat, la bondat i els sentiments del llibre i del film els fan molt aconsellables per a nens i nenes de cicle mitjà de Primària. Ara és un bon moment per a recuperar-los i acostar-los a l'aula.

Partint de Fly o de Lassie, ara és el moment d'iniciar un llistat de gossos famosos. Snoopy, Milú, Scooby-doo... i molts d'altres entraran a formar part de la particular tria dels vostres nens. Busqueu informació sobre cada un d'ells i decoreu la classe amb les seves imatges.

També podeu iniciar una recerca bibliogràfica en què els gossos siguin els protagonistes. Munteu amb tots els llibres que trobeu una guia amb les corresponents fitxes i petites recensions sobre cada llibre, afegiu-hi unes tapes

ben xules, col·loqueu-hi convenientment l'espiral.... i ja teniu un material ben útil tant per a la biblioteca com per a tots els nens i nenes del vostre Cicle. Una altra possibilitat pot consistir en la descoberta i posterior guia de pel·lícules en què els gossos siguin protagonistes. (Consulteu la filmografia que adjuntem.)

L'ovella Ma és velleta i està molt constipada. Descubrim amb l'alumnat diferents tipus d'afeccions de les vies respiratòries. Parlem sobre les més comunes: faringitis, amigdalitis, bronquitis, pneumònia... Portem a l'aula làmines del cos humà. Estudiem o repassem l'aparell respiratori. També podem formular-nos altres preguntes, com ara: els esternuts i la tos, per què es produeixen?; i els mocs, d' on surten?; per què ens quedem afònics? Molta ciència mèdica a partir de la tos d'una ovella.

L'ànec Fernando té al·lèrgia al pèl de gat. Hi ha persones que tenen al·lèrgies, algunes a determinats aliments, d'altres a petits animalons com els àcars, d'altres al pol·len de les plantes.... Indaguem sobre les reaccions al·lèrgiques i els problemes que produeixen a partir de les explicacions dels nens i nenes afectats i de l'ajuda d'algun pare metge o assistent sanitari.

Arriba Nadal i els pagesos de la pel·lícula el passen en família. A la granja, encara que hi ha regals de tota mena i menjar deliciós i abundant, els néts malcriats no saben apreciar la bondat d'aquesta situació. Segurament, el vostre alumnat té una sensibilitat més acurada. Proposeu que els nens i les nenes expliquin per escrit, i de manera resumida, com celebren els Nadals a casa seva: menjars que consumeixen, nadales que coneixen, com guarneixen la llar, quins dies són els més assenyalats... El Nadal és la festa per excel·lència d'occident. Però és molt probable que a la vostra aula també hi hagi alumnes d'altres cultures. Aproveiteu l'ocasió per tal que aquests nens i nenes també expliquin les festes que ells celebren.

Fernando i Babe volen canviar coses i no es conformen amb "el que els toca". Ambdós són personatges singulars que desitgen buscar nous horitzons per a la seva vida. Demaneu als nens que portin ampolles de plàstic buides de les d'aigua. Poden ser totes iguals o de mides i marques diferents. Solen ser més adequades les de plàstic més fosc i brillant. Cada alumne/a haurà d'escriure un missatge amb les "coses que vol millorar" durant un període de temps. Aconselleu a l'alumnat que no sigui excessivament "ambiciós" a l'hora de redactar el llistat, de manera que les previsions siguin factibles i no hi hagi decepcions a l'hora de la revisió (si el suggeriment es porta a terme a principi de curs, els desitjos poden marcar-se per ser revisats a finals del mateix curs). No cal que el mestre o la mestra tafanegi els missatges, ja que és millor que cada nen guardi en "secret" les seves opcions. Tanqueu els missatges a dins de les ampolles, decoreu-les amb enganxines i gomets i pengeu-les amb fils al sostre de l'aula. Quan arribi final de curs, obriu les ampolles i deixeu que cada nen i nena faci "revisió" personal i secreta de la seves propostes de millora.

Per Nadal, els pagesos reben com a regal un fax. Segur que a l'escola disposeu d'un d'aquests aparells. Ara és el moment de descobrir el seu funcionament i utilitat.

Al film esclata una forta tempesta que deixa sense llum la casa del pagès. Una tempesta amb llamps i trons i molt de rebombori meteorològic... A qui li agrada presenciar una tempesta? A qui li fa por? Sugeriu als nens i nenes que es decantin per una de les dues opcions i exposin oralment les seves sensacions. Què hem de fer i què hem d'evitar en cas de tempesta? És, en definitiva, un altre tema que possibilita una interessant recerca amb uns resultats i consells que podeu oferir en forma de mural per a tota l'escola.

En Babe es posa malalt, més aviat es posa malalt de pena. El porquet perd la gana, està abatut... Què notem quan nosaltres estem malalts? Podem explicar la sensació d'estar enfebrats? I, a partir d'aquí, podem explicar per què ens puja la febre, el funcionament del termòmetre, els medicaments contra la febre...i, fins i tot, els animals de sang calenta.

Al concurs de gossos d'atura en què Babe triomfa de manera espectacular hi ha un jurat que puntua les actuacions dels gossos. Els jurats de competició donen les seves notes de manera molt acurada, i és per això que utilitzen les dècimes i les centèsimes. Els decimals poden tenir una bona entrada a l'aula a partir de problemes en què els protagonistes siguin aquests jurats i les seves ajustades puntuacions.

La pel·lícula *Babe, el porquet valent*, té un final ben feliç. Per acabar, ara és el moment de recordar altres finals feliços de contes, històries i pel·lícules. Evidentment, procurarem no malmetre l'expectativa dels que encara no han vist una pel·lícula o no han llegit un llibre. Respectem les diferents situacions i sempre tinguem en compte que desvetllar els finals fa molta ràbia a qui no els coneix!

2.2. Observació d'elements relacionats amb el relat cinematogràfic

o L'estructura narrativa

En ser una cinta adreçada als infants més petits, *Babe, el porquet valent*, compta amb una estructura narrativa clàssica basada en el típic esquema d'introducció, nus i desenllaç. Els fets són presentats ordenadament per tal que la comprensió sigui fàcil. Primer assistim a la presentació del personatge principal i de la seva nova vida a la granja Hogglet. Després, en un seguit de trames paral·leles al llarg del temps, descobrim les aspiracions del porquet com a futur gos d'atura. Finalment assistim a la preparació del personatge per assolir la seva feina i el seu triomf personal.

o Els personatges

Babe: és un porquet innocent amb moltes ganes d'aprendre i triomfar a la vida. Atès que ha perdut el ser referent porcí, voldrà actuar com un gos, el model que ha decidit imitar. Amb els seus companys serà educat i dolç, dues claus per al seu èxit.

Gossa Fly: animal entranyable que no dubta a donar afecte al jove porquet. Serà atenta i afectuosa, una bona mestra per al garrí.

El gos Rex: abans de l'arribada d'en Babe era el "rei" de la granja i ara, una mica humiliat i ressentit, s'ha convertit en el perdedor.

Granger: home callat, reflexiu i amant de la seva feina que s'interessa per les estranyes aptituds del seu porquet.

Dona del granger: senyora pràctica que no entén que un porquet pugui aspirar a alguna cosa millor a la vida que ser el plat principal del dinar de Nadal.

Ovelles: animals obedients i sense iniciativa que tenen molta por al gos llop i que l'únic que esperen és una paraula amable.

Ovella Ma: animal ancià que, com tota persona d'edat, té un gran pòsit de saviesa.

L'ànec Fernando: bestiola inconformista que vol canviar moltes coses a la vida.

Ratolins: cor divertit que apareix en escenes puntuals tot posant un toc d'humor.

○ **L'acció**

Les accions que es desenvolupen al llarg de la pel·lícula són lineals, de manera que els fets que es narren sempre són una conseqüència directa dels uns dels altres. És un recurs bàsic que permet una comprensió planera de la trama argumental.

○ **Els espais i el temps**

L'espai fílmic en què transcorre *Babe el porquet valent* és bàsicament un: la granja Hogglet. Ja sigui perquè s'hi produeix la pràctica totalitat de les aventures o per la seva especial simbologia és l'escenari principal de la cinta. El més destacat és el tractament simbòlic de l'interior i exterior de la casa dels grangers. Al principi, l'interior de la masia és un reducte reservat al gos, el company fidel del senyor Hogglet, i al gat, el preferit de la mestressa. A mesura que el porquet demostra les seves capacitats, la porta de la casa s'anirà obrint. Finalment Babe tindrà accés a l'espai més íntim de la família.

Al voltant de la casa trobem també l'estable/cort on viuen la majoria d'animals protagonistes, unes instal·lacions que seran, inicialment, l'habitatge del garrí. També tenen un paper protagonista les praderies on pasturen les ovelles, que seran el camp d'aprenentatge i maduració d'en Babe en el seu camí de convertir-se en porquet-gos d'atura.

El temps fílmic es tracta de manera desigual. Per una banda la cinta es centra, fins a la meitat del metratge, en la presentació dels personatges i en descriure les relacions que es van produint entre ells. Després, quan cal mostrar els progressius aprenentatges del porquet en la seva nova feina com a pastor, accelera. Finalment, el temps torna alentir-se per explicar la solució final a les aventures del protagonista.

2.3. Activitats de creació i recreació d'alguns elements i/o temes de la pel·lícula: propostes de creació plàstica, literària, audiovisual.

➤ *Fem una caseta de nines*

El bon pagès, que també és un bon avi, fa una casa de nines que després regalarà a la seva néta, que és una consentida. A llapis (sense necessitat d'acolorir-la) cada nen i nena dibuixarà la seva casa de nines. Caldrà, però, que li manqui la paret frontal per tal de poder visualitzar bé el seu interior.

Inicialment és interessant que treballen a l'aula la idea de perspectiva per poder obtenir millors resultats en el dibuixos. Formeu a continuació grups de treball de tres o quatre nens i demaneu que cada un dels grups obtingui el dibuix d'una casa de nines producte de les millors idees de cada un dels seus components. Caldrà una bona planificació i un treball cooperatiu acurat que el vostre bon criteri de mestre/a ajudarà a establir. Evidentment, com a cloenda, en aquesta ocasió la casa resultant del treball en grup haurà d'acabar curosament pintada i acolorida.

Si algun nen o nena té una casa de nines, pot portar-la a classe i explicar la "seva història", com hi juga, de quina manera en té cura...

La casa de nines també ens pot ajudar a introduir els nens i les nenes en el món de les maquetes fetes a escala.

➤ *Despertadors*

En Fernando és un ànec molt especial que decideix prendre la funció de gall-despertador. Com funciona un despertador? Potser un pare o el rellotger del barri podrà donar-vos un cop de mà en aquesta descoberta.

➤ *Sobre els penells*

Al sostre de la casa hi ha plantat un bonic penell. Busquem com es diu aquest artefacte en diferents idiomes, el seu funcionament, les figures més usuals (galls, bruixes...) i materials que s'utilitzen en la seva fabricació. El penell pot esdevenir un element poètic. Potser, a partir d'aquest estri i dels vents que el mouen, animareu l'alumnat a confegir petits poemes en què la seva figura sigui la protagonista.

➤ *Juguem amb les empremtes*

En Fernando i en Babe deixen les seves empremtes de pintura per tota la casa. Al pati de l'escola, a un parc o plaça, busquem les empremtes de gossos, gats, ocells... les més habituals del nostre entorn. Si tenim algun camí de sorra a la vora de l'escola, també podem buscar empremtes de camions, cotxes i tractors. Fem un recompte de totes aquestes empremtes i dibuixem-les el més acuradament possible.

Partint de les empremtes dels nostres peus i mans, fem un mural amb pintures de diferents colors que podem penjar a la paret de l'aula. També resulta molt divertit situar les diferents petjades, l'una darrera de l'altra, enfilant-se per les parets, sostre i finestres de l'aula o passadissos de l'escola.

➤ *I què fem amb els nens malcriats?*

Els avis-grangers són uns personatges encantadors, però els seus néts són força insuportables. Iniciem una discussió sobre el comportament de nens malcriats, les rebequeries sense solta ni volta, el demanar “la lluna”... i les conseqüències que aquestes rebequeries comporten.

➤ *I quant pesa?*

El pagès endevina el pes del porquet “a ull” o, més ben dit sospesant-lo. Jugar a endevinar el pes de les coses a partir de sospesar-les utilitzant els termes *més o menys* o *aproximadament* i la posterior comprovació amb la balança resultarà un suggeriment divertit i educatiu alhora. El mateix suggeriment es pot aplicar a la mesura de longitud utilitzant els pams i els metres.

➤ *Les casetes de contes*

La granja de la pel·lícula és com una caseta de conte. Busquem casetes dins dels contes més famosos. Podeu iniciar la recerca a partir de contes com la *Caputxeta*, *Hansel i Gretel*, *Els Tres porquets*, *Blancaneu*, *Rínxols d’Or* o *Les Set Cabretes i el llop*. Un cop fet el llistat, cada nen en triarà una i, tenint en compte la trama de la història i les necessitats del protagonistes, dibuixarà la ideal del conte triat.

➤ *Sobre la llana*

Ma i les seves companyes proporcionen llana. Austràlia, país on es desenvolupa la trama del film, és un dels més grans productors de llana del món. L’obtenció i utilització de la llana, des de l’esquilada fins a la fabricació de peces de vestir; el teixir en èpoques antigues amb el fus, les filoses i els telers manuals i la maquinària actual i moderna que utilitza la gran indústria formen un conjunt de coneixements que ve de gust treballar. Podeu amanir aquest suggeriment amb el conte de la *Bella dorment*, en el qual apareix una filosa ben “punxosa”.

➤ *Riure i riure*

Les ovelles es parteixen de riure amb en Babe. Establim a l’aula una conversa sobre què ens fa molt i molt de riure. A classe, heu provat mai a jugar a contagiar-vos el riure els uns als altres a partir d’una rialla inicial? És una experiència divertidíssima i molt alliberadora.

Proveu també, en una sessió, d’explicar acudits. És una altra experiència que, a més de ser entretinguda, comporta una magnífica possibilitat de treballar l’expressió oral.

➤ *Sobre els límits de la bondat*

L’ovella Ma diu que en Babe té un cor d’or. Què vol dir aquesta expressió? Com sabem que una persona té un cor d’or? Com saber ser bona persona,

però no convertir-se en un “ximple-massa-bo”? Aquí tenim material per a una sessió de tutoria molt interessant en què cal filar prim i que demana ser aconduïda i portada amb mà destra per part del mestre o la mestra.

➤ *Cançons i danses*

El pagès comença a cantar al porquet quan aquest es troba malament. Al principi és com una cançó de bressol que, a poc a poc, s'anirà convertint en una dansa divertida i esverada. Segur que els pares i avis de l'alumnat de la vostra aula saben moltes cançons de bressol. Feu-ne un recull i enregistreu-les en un CD. Una idea com aquesta pot engrascar tota una escola. Us animeu a ser vosaltres el motor de la proposta?

El pagès acaba la cançó amb una dansa ben moguda. Busqueu-ne una de tan *marxosa* com aquesta i balleu-la amb els nens.

➤ *Artefactes interessants*

La porta del camí presenta un curiós mecanisme de tancada i obertura. Penseu amb l'alumnat altres mecanismes quotidians com els d'una caixa de música, un ninot o un cotxe que funcioni donant-li corda... A la pel·lícula *Chitty-Chitty bang, bang*, de Ken Hughes, amb guió de Roald Dahl, trobareu un pare molt divertit (interpretat per Dick van Dyke) que s'inventa artefactes que funcionen amb mecanismes molt ocurrents. *Babe, el porquet valent* us convida, a vosaltres i als vostres alumnes, a gaudir d'un altre film igualment interessant i entretingut que us proporcionarà un munt de nous suggeriments.

➤ *Del sant i senyal al password*

Les ovelles descobreixen el *sant i senyal* o contrasenya que permetrà a Babe comunicar-se amb les altres ovelles i triomfar en el concurs. Les contrasenyes (en anglès password) solen establir-se com a pactes secrets que permeten l'accés a algun recurs. Antigament s'utilitzaven en moment de perill pels sentinelles de fortaleses i ciutats a l'hora de permetre el pas a les persones. Treballem les contrasenyes a l'aula a partir dels temps actuals fent un llistat de totes aquelles que s'utilitzen i són necessàries per “anar pel món” (targetes de crèdit, el mòbils, compte de correu electrònic, fòrum d'Internet...); alhora, també podem jugar a l'aula a crear contrasenyes divertides per accedir a llocs diversos, com ara: camps de futbol, pastisseries, interior d'aparells, cavitats del cos humà...

3. La pel·lícula i ...els efectes especials

Un dels problemes principals per rodar *Babe* va ser el ràpid creixement dels garrins. Per aquest motiu es van haver d'utilitzar 48 porquets (porquetes, per ser més justos) per realitzar les escenes d'acció real. Tant *Babe* com els altres animals que apareixen a la pel·lícula van disposar d'un entrenador per tal d'oferir les seves “millors interpretacions”. En aquest cas va ser Karl Lewis Miller, entrenador d'animals a cintes com *Beethoven* o *El professor chiflado*. Ara

bé, com que van haver de fer actuar més de 1000 bestioles, va ser necessària la participació de 56 ajudants d'entrenador!

Amb tot, per donar vida i emocions al porquet Babe també va caldre combinar aquestes imatges d'animals reals amb dobles fabricats amb el sistema "Audio-animatronics", iniciat per la Disney l'any 1961 per a la pel·lícula *20.000 leguas de viatge submarino*. El sistema consisteix en la creació d'un robot equipat amb moviments hidràulics que es mou en combinació amb un so o soroll prèviament introduït dins d'un ordinador. Cal també col·locar uns dispositius mecànics que donin vida al robot i que li permetin realitzar accions tan expressives com ara moure les celles o les orelles. Aquest robot es cobreix d'una capa plàstica que imita el pelatge d'un porquet i hom fa que parli seguint les instruccions determinades del guió. La unió entre aquest robot i la imatge real ofereix a l'espectador una interpretació versemblant.

Per fer més creïble la caracterització, maquilladors i perruquers corregien les petites diferències entre els garrins i els seus dobles afegint el característic tupè d'en Babe a les 48 garrinetes que intervenien en el film. En alguns plans també va ser necessari el retoc digital a través de programes de tractament de la imatge, del pentinat, de les celles o morro del protagonista. D'aquesta manera s'aconsegueix fer parlar, de manera "humana", un personatge animal i robòtic.

L'"Audio-animatronics" ha estat emprat també en els nombrosos parcs d'atraccions que la Disney té instal·lats arreu del món. Actualment aquesta aplicació de la robòtica al cinema s'ha generalitzat i ja no és propietat d'aquesta empresa.

4. Altres recursos

BIBLIOGRAFIA

- Els tres porquets*.
- Els tres porquets*, dins de *Versos perversos*, de Roald Dahl.
- Lassie vuelve a casa*, d'Erik Knight.
- Rebelión en la granja*, de George Orwell.
- El fantàstic Senyor Guillot*, Roald Dahl.
- El vent entre els salzes*, de Kenneth Grahame.
- Faules* de La Fontaine, Samaniego o Amades.

FILMOGRAFIA RELACIONADA

- Adam*, de Peter Lord (1991).
- Porco Rosso*, de Hayao Miyazaki (1992).
- What's Pig* (Aardman), de Peter Lord (1996).
- Creature Comforts*, de Nick Park i Peter Lord (diversos anys).
- Aardman collection 1 i 2* (Nick Park i Peter Lord).
- La princesa Mononoke*, de Hayao Miyazaki (1997).
- Bichos*, de John Lasseter (1998).
- Evasión en la granja*, de Nick Park i Peter Lord (2000).

- Mi perro Skip*, de Jay Russell (2000).
- Zafarrancho en el rancho*, de Will Finn (2004).
- Babe, el cerdito en la ciudad*, de George Miller (2005).
- Ratopolis*, de Nick Bowell (2006).
- La maldición de las verduras*, de Nick Park (2005).
- La teleraña de Carlota*, de Gary Winnick (2006).
- Capítols dels "Teleñecos".

Documental:

- La matança del porc*, de J. Vives (1997)
http://www.xtec.es/cgi/mediateca_crp?NU=AREM0432&CRP=

WEBS:

La pel·lícula: <http://www.universalkids.com/babe/> (en anglès)

Sobre el director: Chris Noonan <http://akas.imdb.com/name/nm0003088/>

Sobre Dick King-Smith, l'autor del llibre:
<http://www.randomhouse.com/kids/dickkingsmith/> (en anglès)
http://en.wikipedia.org/wiki/Dick_King-Smith (en anglès)

Sobre porcs: <http://ca.wikipedia.org/wiki/Porc>

Article sobre els porcs vietnamites:
http://www.mascotasyhogar.com/mascotas/masamigos/?pagina=mascotas_masamigos_018_018

ALTRES :

Cançons populars:

Ara ve Nadal

Ara ve Nadal,
matarem el gall
i a la tia Pepa
li'n darem un tall

Ara ve Sant Roc,
matarem el porc
i a la tia Pepa
li'n darem un tros

Ara ve Nadal,
menjarem torrons
i amb una guitarra

cantarem cançons.

Caga tió

Caga tió, tió de Nadal;
posarem el porc en sal,
la gallina a la pastera
i el pollí a dalt del pi.
Toca, toca, Valentí.
Passen bous i vaques,
gallines amb sabates
i galls amb sabatons.
Correu, correu, minyons,
que la teta fa torrons,
el vicari els ha tastats,
diu que són un poc saltats.
Ai, el brut, ai, el porc;
ai el cara, cara, cara!
ai, el brut, ai, el porc;
ai, el cara de pebrot!